

Nr 643.

Av herrar **Lindström** och **Andersson** i Ryggestad, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 207, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område.*

Den av departementschefen i Kungl. Maj:ts proposition nr 207 uppskisserade målsättningen för det svenska jordbrukets produktionsinriktning är enligt vår mening riktig.

Utvecklingen av vår animalieproduktion har särskilt under det senaste året vållat både myndigheter och jordbrukets organisationer stora bekymmer. När vi nu kunna producera mer än hälften av vårt matfett utan den kostnadskrävande omvägen genom djurkroppen, måste de jordbruksområden som ha möjlighet därtill i så snabb takt som möjligt lägga om driften från mjölk- till vegetabilieproduktion. Med de jämförelsevis kraftiga prisökningar som i propositionen föreslås komma särskilt spannmålsodlingen till godo finnes grund för antagandet att denna nödvändiga omställning också kommer till stånd.

Men de odlingsområden, som på grund av ett alltför hårt klimat ej i någon nämnvärd grad kunna övergå till spannmålsodling eller annan vegetabilieproduktion, få inte stor anpart av den inkomstökning, som enligt propositionen skall komma det svenska jordbruket till del. De stegrade bröd- och fodersädespriserna få för dessa områden en dubbelverkan i negativ riktning. Det för Norrland och vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län avsedda särskilda mjölkpristillägget på 24 miljoner kronor blir inte stort belopp på vardera av de ca 80 000 brukningsdelar det avser. Det finnes fullgoda skäl ifrågasätta, om det inte vore en gård av rättvisa, att även det allmänna pristillägget finge helt fördelas inom nämnda område. Detta skulle med all säkerhet gynnsamt påskynda den av departementschefen eftersträfvade produktionsomläggningen på de bättre jordarna. Mjölkbidragens uppgift måste nu främst vara att skipa rättvisa mellan de olika odlingsområdena. Deras produktionsstimulerande verkan kan i dagens läge helt lämnas å sido.

I propositionen säger departementschefen, att han icke tror att en konsumtionsmjölk med högre fetthalt än 3 % skulle röna någon nämnvärd efterfrågan. Om detta antagande är riktigt eller icke lämnas därhän, men då det är en angelägen uppgift att inom det egna landet finna avsättning för en allt större del av vårt överskott av smörfett kunna vi nog inte vara fullt till freds förrän även denna utväg försökts. Det har riktigt anmärkts, att endast ett fåtal av våra mejerier har tekniska resurser att bjuda kon-

sumenterna en mjölk med en bestämd och högre fetthalt. Men konsumenterna kunna väl vid sidan av den standardiserade 3-procentiga få köpa mjölken sådan den är efter att den pastöriserats. Vid prissättningen kan väl förfaras på så sätt, att varje 0,1 % fett, som vederbörande mejeriförenings medelfett under nästföregående år översteg 3 %, skall berättiga till en prishöjning med ett öre utöver den standardiserade mjölkens pris. Med en sådan metod skulle prisändringarna på den fetare mjölken bli både få och små.

Med hänvisning till förestående få vi föreslå,

att riksdagen måtte besluta att uppdraga åt Kungl.

Maj:t

- 1) att vid nästkommande förhandlingar med jordbrukets organisationer söka uppnå sådan överenskommelse, att även det s. k. allmänna mjölkpristillägget oavkortat kommer Norrland och därmed jämförliga områden i Dalarna och Värmland till godo;
- 2) att medgiva Svenska mejeriernas riksförbund rätt att efter ovan angivna riktlinjer försälja konsumtionsmjölk med högre fetthalt än 3 %.

Stockholm den 17 maj 1951.

Helge Lindström.

Arvid Andersson
i Ryggestad.
